

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Навчально-наукового
інституту «Каразінький інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

28 серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«ГЕОЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ»

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

галузь знань _____ 29 Міжнародні відносини _____

спеціальність _____ 292 Міжнародні економічні відносини _____

освітня програма _____ Міжнародні економічні відносини _____

вид дисципліни _____ за вибором _____

ННІ «Каразінький інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

28 серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, заступник директора ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» Григорова-Беренда Лариса Іванівна

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики
Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Завідувач кафедри

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ Олена ХАНОВА

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

_____ Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Геоекономічна стратегія України**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» підготовки бакалавра за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Геоекономічна стратегія України» є формування у студентів сучасного економічного мислення, визначення інтеграційних векторів розвитку й гео економічних пріоритетів України, потенційних партнерів у міжнародних об'єднаннях.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Геоекономічна стратегія України» є:

- ✓ дослідження теоретичних засад й проблематики сучасної глобальної гео економіки;
- ✓ визначення гео економічних інтересів України на макро-рівні;
- ✓ аналіз стратегічних цілей України та сучасної національної зовнішньоекономічної макромоделі;
- ✓ визначення місця геостратегії у формуванні ділової поведінки суб'єктів українського бізнесу;
- ✓ розкриття механізму вибору геостратегії українського бізнесу за умов глобального економічного розвитку;
- ✓ дослідження експортно-імпортової орієнтації України та аналіз її впливу на гео економічну стратегію українського бізнесу;
- ✓ виявлення складових національної економічної безпеки українського бізнесу в сучасній гео економічній моделі.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Лекції	
24 год.	10 год. (2 ауд./ 8 дист.)
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
54 год.	80 год.
Індивідуальні завдання	
Не передбачено	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна

ЗКЗ. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

- ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.
- ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК11. Здатність працювати в команді.
- ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.
- ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.
- ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.
- ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.
- ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.
- ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.
- ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.
- ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних господарства відносин та світового у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.
- ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.
- ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причиннонаслідкових та просторово-часових зв'язків
- ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.
- ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.
- ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.
- ФК15. Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.
- ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дисципліна

- РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.
- РН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.
- РН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.
- РН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формувати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.
- РН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.
- РН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

РН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

РН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

РН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

РН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

РН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

РН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

РН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних господарства відносин та світового у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

РН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

РН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

РН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

РН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

РН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

РН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

РН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

РН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційноаналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

РН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

Також вивчення дисципліни має сформувати у студентів:

- усвідомлення економічної сутності стратегії держави на сучасному етапі.
- розуміння важливості зміцнення України шляхом забезпечення поступального суспільно-політичного й соціально-економічного розвитку; комплексного реформування системи забезпечення національної безпеки та створення ефективного сектору безпеки і оборони ;
- розуміння нового зовнішньополітичного позиціонування України у світі в умовах нестабільності глобальної системи безпеки;
- уміння на основі компаративного аналізу, внутрішніх та зовнішніх передумов функціонування держави обирати найбільш ефективні стратегічні напрями розвитку.

1.8. Пререквізити: вивчення навчальних дисциплін Економіка України, Мікроекономіка та макроекономіка, Країнознавство, Світова економіка/ Міжнародна економіка, Економіка підприємства, Управління зовнішньоекономічною діяльністю, Міжнародні економічні

відносини, Міжнародне публічне і приватне право, Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Геоекономічні системи в сучасному світі

Тема 1. Теоретичні основи геоекономіки

Засновники геоекономіки. Механізми функціонування геоекономіки. Проблеми глобальної геоекономіки. Геоекономічні війни.

Тема 2. Становлення та розвиток геоекономічних систем

Суб'єкти геоекономічних систем. Геоекономічний потенціал держави. Геоекономічний полюс і геоекономічний центр сили. Геоекономічний баланс сил.

Тема 3. Формування геополітичного простору світу

Основні етапи формування й еволюції європо-центристського світу. Формування єдиного світового простору. Перетворення Сходу на активного суб'єкта світової спільноти.

Тема 4. Глобалізація соціальних і економічних процесів

Поняття глобалізації. Головні складові глобалізації. Транснаціональний світ.

Тема 5. Міжнародна безпека та конфлікти в міжнародних відносинах

Зміст поняття “безпека” і головні теоретичні підходи щодо її вивчення. Системи колективної безпеки. Війна як продовження політики у ядерну епоху. Можливості демократії щодо запобігання міжнародних конфліктів і воєн. Інформаційна війна. Дослідження конфліктів. Концепція “зіткнення цивілізацій” С. Хантінгтона. «Велика шахівниця».

Розділ 2. Геоекономічна стратегія й зовнішньоекономічна безпека України

Тема 6. Геополітичний статус Української держави

Поняття геополітичного простору. Характеристика геополітичного положення України. Геополітичний вибір України.

Тема 7. Зовнішньоекономічна безпека України

Зовнішньоекономічна безпека: сутність та загрози. Теорія та практика оцінки зовнішньоекономічної безпеки країни. Методичні підходи до оцінки й діагностики зовнішньоекономічної безпеки країни.

Тема 8. Теоретичні основи економічної стратегії

Інституційні основи економічної стратегії. Вплив глобалізації на формування економічної стратегії держави. Принципи побудови ефективної економічної стратегії. Передумови й чинники ефективності економічної стратегії. Економічна безпека як критерій ефективності економічної стратегії.

Тема 9. Сучасні завдання економічної політики та механізми забезпечення ефективності економічної стратегії

Стратегія «Україна 2030». Завдання стратегії зростання та побудова передумов ефективності економічної стратегії. Зовнішньоекономічна стратегія в умовах глобалізації та війни. Соціальна стратегія і формування людського капіталу.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього го	у тому числі					Усього о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Геоекономічні системи в сучасному світі												
Разом за розділом 1	46	12	6			28	46	4				40
Розділ 2. Геоекономічна стратегія й зовнішньоекономічна безпека України												
Разом за розділом 2	44	12	6			26	44	6				40
Усього годин	90	24	12			54	90	10				80

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кіл-ть годин
1	Теми 1-2. Теоретичні основи геоeкономіки. Становлення та розвиток геоeкономічних систем	2
2	Теми 3-4. Формування геополітичного простору світу. Глобалізація соціальних і економічних процесів	2
3	Тема 5. Міжнародна безпека та конфлікти в міжнародних відносинах	2
4	Тема 6. Геополітичний статус Української держави.	2
5	Тема 7. Зовнішньоекономічна безпека України	2
6	Теми 8-9. Теоретичні основи економічної стратегії. Сучасні завдання економічної політики та механізми забезпечення ефективності економічної стратегії.	2
	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кіл-ть годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Теоретичні основи геоeкономіки За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	6	8
2.	Тема 2. Становлення та розвиток геоeкономічних систем Підготовка до семінарського заняття за темою.	6	8
3.	Тема 3. Формування геополітичного простору світу Підготовка до семінарського заняття за темою.	6	8
4.	Тема 4. Глобалізація соціальних і економічних процесів З метою підготовки до семінарського заняття та підсумкового семестрового контролю опрацювати лекційний матеріал та додаткову літературу за темою.	4	8
5.	Тема 5. Міжнародна безпека та конфлікти в міжнародних відносинах З метою підготовки до семінарського заняття повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою	6	8
6.	Тема 6. Геополітичний статус Української держави Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	4	8
7.	Тема 7. Зовнішньоекономічна безпека України Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	6	8
8.	Тема 8. Теоретичні основи економічної стратегії Підготовка питань семінарського заняття й підсумкового семестрового контролю	6	8
9.	Тема 9. Сучасні завдання економічної політики та механізми забезпечення ефективності економічної стратегії Опрацювання теми за допомогою рекомендованих літературних та інтернет-джерел, даних міжнародних організацій з метою підготовки питань семінарського заняття та підсумкового семестрового контролю	10	16
	Разом	54	80

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: лекція, як правило, у поєднанні з наочною демонстрацією (презентація), пояснення, дискусія, практичні завдання, робота з науковою літературою, консультування, самостійна робота в тому числі в дистанційному курсі.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Гео економічна стратегія України» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на семінарських заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, виконання практичних завдань, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння змістових розділів (проміжний контроль) – на практичних та семінарських підсумкових заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- виконання практичних завдань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які студент **денної** чи заочної (дистанційної) форм навчання може набрати за поточними контролюми, дорівнює 60

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою дисципліни «Гео економічна стратегія України». Максимальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Критерії оцінювання відповідей на заліку:

Час виконання – до 60 хвилин
 Теоретичне питання – 20 балів
 Творче питання – 20 балів

УВАГА! У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання/подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких обмежень з заборотою відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **ЗАЛІК дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Гео економічна стратегія України», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1950> .

9. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:

Вивчення тем – 60 балів (виконання 6 завдань)

Підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповідь на теоретичне питання - 20 балів; творче питання - 20 балів)

Заохочувальні бали - підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни «Гео економічна стратегія України» – 10 балів

*Максимальні значення оцінювання діяльності студента
під час вивчення навчальної дисципліни*

Поточний контроль та самостійна робота						Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1			Розділ 2			60	40	100
Завдання 1	Завдання 2	Завдання 3	Завдання 4	Завдання 5	Завдання 6			
10	10	5	15	5	15			

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше **20 балів** з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання до всіх видів завдань (поточних, індивідуальних та підсумкового контролю) наведені у відповідних розділах дистанційного курсу з дисципліни:
<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1950>

Студенту надається можливість перезарахування окремої теми/завдання з навчальної дисципліни через визнання результатів навчання, отриманих ним у неформальній освіті, а саме проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів на платформах Coursera, Prometheus тощо - за умови наявності та представлення викладачу копії відповідного документу (сертифікату) про їх успішне опанування/закінчення. Курс неформальної освіти, що пропонується до часткового перезарахування, має відповідати одній чи кільком темам навчальної дисципліни, формувати аналогічні фахові компетентності.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” //ВВР. – 1991. №29 (з подальшими змінами) (Сервер ВР України www.rada.gov.ua)
2. Національний план відновлення України // Режим доступу: <https://ua.urc-international.com/plan-vidnovlennya-ukrayini>
3. Національна економічна стратегія України на період до 2030 року (Постанова КМУ від 3 березня 2021 року № 179) // Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>
4. Григорова-Беренда Л.І.: **Геоелектронічна стратегія України: дистанційний курс.** // Навчально-методична праця. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019-2025. Режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1950>
5. Беренда С. В., Григорова-Беренда Л. І. Економічна складність міжнародної торгівлі між Україною та країнами ЄС в умовах двосторонньої лібералізації митного регулювання // Актуальні проблеми регіонального розвитку економіки. 2025. № 1(21). С. 179–191. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.1.21.179-191>. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/9247>
6. Беренда С. В., Григорова-Беренда Л. І. Міжнародний бізнес в умовах зміни парадигми тарифного регулювання: від глобалізації до економічної безпеки // Ефективна економіка. – 2025. – №

6. – DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.6.37%20> Режим доступу: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6761>
7. Економічна асоціація України з Європейським Союзом: монографія/ О.І.Шнирков, В.І.Муравйов, Р.О. Заблоцька та ін; за ред. О.І.Шниркова, В.І. Муравйова. – К: ВПЦ «Київський університет», 2015. – 415 с.
8. Жаліло Я.А. Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика : Монографія. - Київ: НІСД, 2020. - 368 с. Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/pages-3981.html>
9. Матюшенко І.Ю. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навчальний посібник / І.Ю. Матюшенко, С.В. Беренда, В.В. Резніков. – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 495 с.
10. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
11. Онищенко І.Г. Основи етнодержавознавства : навч. посібник / І.Г. Онищенко. — К. : Вид-во Європ. ін-ту, 2004. — 168 с.
12. Поліщук Л. С. Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України: навчальний посібник / Л.С. Поліщук. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2013. – 271 с.
13. Рокоча В.В., Одягайло Б.М., Терехов В.І. Геоелектроніка та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект): навчальний посібник. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 352 с. Режим доступу: http://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/rokocha_0001.pdf
14. Специфіка європейської економічної інтеграції України в умовах асоціації з ЄС та розвитку нової промислової революції : монографія /кол. авторів ; за ред. І. Ю. Матюшенка. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 408 с. Режим доступу: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18296>
15. Хаустова В. Є., Григорова-Беренда Л. І. Оцінка та діагностика зовнішньоекономічної безпеки України: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2013. – 192 с.

Допоміжна література

1. Україна 2015: Національна стратегія розвитку. Економіка [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://uspishnaukraina.com.ua/strategy/60/273.html>
2. Григорова-Беренда Л. І., Сипченко Д.С. Україна-Польща: торгівля товарами в умовах геополітичних змін // Матеріали міжнародної конференції VIII International Scientific and Theoretical Conference «Modernization of today's science: experience and trends», Глазго, Шотландія, Велика Британія, 30 травня 2025 р. – стор. 81-85. DOI: <https://doi.org/10.36074/scientia-30.05.2025> Режим доступу: <file:///E:/Downloads/125-188-PB.pdf>
3. Григорова-Беренда Л. І., Сільченко Є. Ю. Особливості сучасної зовнішньої торгівлі України // Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин Матеріали ХХ всеукраїнської науково-практичної конференції (28 лютого 2025 року, м. Харків, Україна) [Електронний ресурс] - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2025. – стор. 190-193. Режим доступу: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20986>
4. Григорова-Беренда Л.І. **Теорія і практика зовнішньої торгівлі: дистанційний курс.** // Навчально-методична праця. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017-2025. Режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1584>
5. Григорова-Беренда Л.І., Багмут М. О. Трансформація структури зовнішньої торгівлі України //Матеріали XVI науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» 2 квітня 2021 року. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. – стор. 19-22. Режим доступу: <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/1b7c7c081c3b2bc05084a3ad400c0674.pdf>
6. Григорова-Беренда Л.І., Сухомлин А.О. Вплив повномасштабного вторгнення росії на зовнішню торгівлю України // The process and dynamics of the scientific path: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference, February 9, 2024. Athens, Hellenic Republic: International Center of Scientific Research) – р. 33-36. DOI:<https://doi.org/10.36074/scientia-09.02.2024>
7. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. – 2-ге вид., випр., перероб. і доп. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 136 с. Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17818>

8. Grigorova-Berenda L., Matyushenko I., Sviatukha I. Modern Approaches to Classification of Biotechnology as a Part of NBIC-Technologies for Bioeconomy // British Journal of Economics, Management & Trade, ISSN: 2278-098X, Vol.: 14, Issue.: 4 DOI : 10.9734/BJEMT/2016/28151
9. Khanova, O., Matyushenko, I., Shtal, T., Rudych, A., & Grygorova-Berenda, L. (2025). Digitalisation as a factor in the economic development of developing countries. *Ekonomika rozvytku (Economics of Development)*, 25(2). Retrieved from <https://ecdev.com.ua/uk/archive>
10. Matyushenko, I., Hlibko, S., Khanova, O., Rudych, A., & Grygorova-Berenda, L. (2025). Assessment of the digital gap in developing countries. *Law and innovative Society*, 2 (23), 130-142. doi: [https://doi.org/10.37772/2309-9275-2024-2\(23\)-13](https://doi.org/10.37772/2309-9275-2024-2(23)-13) (Режим доступу: <https://apir.org.ua/index.php/lais/article/view/452>)
11. Matyushenko, I., Khanova, O., Zaitseva, A., Grygorova-Berenda, L., Varvashenko, V., & Donkovcev, D. (2025). Development of scientific and technological cooperation between EU countries and Ukraine in the conditions of its post-war reconstruction. In *In press. INTEGRATIVE OPPORTUNITIES OF NATIONAL ECONOMIES*. Kharkiv: TECHNOLOGY CENTER PC. DOI: <https://doi.urau.ua/index.php/pctc/catalog/chapter/827/3384>
12. Victor Petrenko, Bogdan Grechanyk, Tetiana Ostapenko, Dmytro Onopriienko, Iryna Hrashchenko, Olena Palyvoda, Svitlana Krasniuk, Elvira Danilova, Valeriy Ryznikov, Olga Tofaniuk, Olena Khanova, Larysa Grygorova-Berenda, Anna Zaitseva, Mykola Serbov, Inna Irtysheva, Olena Pavlenko Innovative development of national economies: **collective monograph**. – Kharkiv: PC TECHNOLOGY CENTER, 2022. – 158 p. DOI: 10.15587/978-617-7319-64-0 (Режим доступу: <http://monograph.com.ua/pctc/catalog/view/978-617-7319-64-0/144/557-1>)

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. <https://ec.europa.eu/eurostat> - офіційний сайт Статистичної служби Європейської комісії (Євростат)
2. www.bank.gov.ua - офіційний сайт НБУ
3. www.customs.gov.ua - офіційний сайт Державної митної служби України
4. www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства економіки України
5. www.mfa.gov.ua – офіційний сайт МЗС України
6. www.minfin.gov.ua - офіційний сайт Міністерства фінансів України
7. www.rada.gov.ua – офіційний сайт ВР України
8. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державної служби статистики України
9. www.worldbank.org – офіційний сайт Світового банку
10. www.wto.in.ua – сайт Україна й СОТ
11. www.wto.org – офіційний сайт СОТ
12. <https://niss.gov.ua> - офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Гео економічна стратегія України», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1950>